

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII
MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ ARTE ȘI STUDII CULTURALE

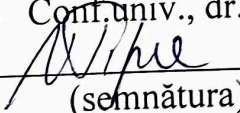
APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Svetlana BADRAJAN Director Școală doctorală Arte studii culturale	APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Tatiana BEREZOVICOVA Președinte al Consiliului Științific al Școlii doctorale Proces verbal
---	--

CURRICULUM
la disciplina

**ARTA CINEMATOGRAFICĂ ȘI TV
ÎN NOILE CONDIȚII MEDIATICE**
ciclul III de studii universitare (Doctorat)

Domeniul de formare profesională:	654. Arte audiovizuale
Programul de studiu:	654.02. Arta cinematografică și TV (creație, cercetare)
Forma de învățământ:	(cu frecvență/ cu frecvență redusă)

Autor:
Violeta Tipa,
Conf.univ., dr.

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS

I.	Preliminarii	2
II.	Repere conceptuale	3
III.	Competențe generale ale disciplinei	3
IV.	Competențe specifice ale disciplinei	4
V.	Administrarea disciplinei	5
VI.	Unități tematice și repartizarea orientativă a orelor	5
VII.	Obiectivele de referință și unități tematice	6
VIII.	Organizarea lucrului individual al studentului	9
IX.	Evaluarea disciplinei	10
X.	Bibliografie	11

I. PRELIMINARII

Disciplina *Arta cinematografică și TV în noile condiții mediatice* presupune o aprofundare a cunoștințelor ce țin de procesele pe care le suportă arta cinematografică și televiziunea, în mod special, limbajul filmic în rezultatul mediamorfozelor. Prelegerile vor fi însoțite de vizionări de filme și emisiuni televizate.

Obiectivele cursului vor fi realizate utilizându-se următoare metode: prelegerile și vizionările vor alterna cu seminare și discuții referitoare la noile media și impactul lor asupra artei cinematografice și cele televizate; cu referire la lucrările teoretice ale cercetătorilor din domeniu, prevăzute de programa analitică. Prelegerile vor avea scopul nu doar să-i familiarizeze pe doctoranzi cu fenomenele ce au loc grație avântului tehnologic și a tehnologiilor digitale, ci și cu teoriile moderne în domeniul audiovizualului, precum și a-i încuraja pe doctoranzi pentru cercetare, spre gândirea critico-analitică în expunerea opiniilor proprii.

Disciplina face parte din planul de bază și este destinat doctoranzilor de la cercetare, programul de studii cu frecvență și cu frecvență redusă la anul I, semestrul 2. Este o disciplină fundamentală (F), obligatorie. Limba de predare este limba română.

Scopul cursului este să ofere noi cunoștințe, competențe și abilități necesare pentru dezvoltarea și activitatea profesională, în special cea de cercetare.

Credite 4.

II. REPERE CONCEPTUALE

Arta cinematografică și TV în noile condiții mediatice prezintă o disciplină științifică extrem de complexă orientată spre cercetarea cinematografiei și televiziunii în contextul evoluției noilor tehnologii. Cunoașterea, înțelegerea și aprecierea obiectivă a fenomenelor din domeniul cinematografiei și televiziunii în noile condiții mediatice necesită o abordare complexă, bazată pe cunoștințe profunde nu doar în domeniul istoriei artei cinematografice și televiziunii, dar și a teoriilor audiovizuale, a comunicării, a societății ș.a. și aplicarea unor metode moderne de studiere a artei cinematografice și televiziunii în contextul societății contemporane.

Spre sfârșitul secolului XX tehnologiile au modificat esențial modalitatea de creare și de difuzare a filmului, precum și apariția altor ecrane: cel al calculatorului, cel al Internetului și al rețelei Web globale, cel al telefonului mobil și al dispozitivelor digitale personale. În mai puțin de jumătate de secol s-a trecut de la ecranul-spectacol la ecranul-comunicare, de la ecranul unic la ecranul omniprezent. Ecranul cinematografic devine parte a galaxiei ale cărei dimensiuni sunt infinite: este epoca ecranului global.

Pentru o orientare în epoca ecranului global, în noile condiții mediatice este absolut indispensabilă cunoașterea realizărilor apărute sub influența noilor tehnologii digitale, a istoriei artelor audiovizuale care înglobează viziunile, teoriile, metodele și conceptele elaborate și aplicate de diferiți savanți în diferite timpuri. Aceste cunoștințe vor asigura temeinicia formării viitorului cercetător oferind totodată un fundament solid și pentru specialiștii încadrați în procesul de cercetare favorizând elaborarea unor teze de doctorat cu adevărat științifice.

III. COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Competențe profesionale:

CP1. Acumularea cunoștințelor teoretice și istorice în domeniul artelor audiovizuale și aplicarea lor în cercetare.

CP2. Selectarea metodelor adecvate care ar corespunde naturii obiectului cercetat și ar asigura obținerea unor cunoștințe veridice și rezultate eficiente.

CP3. Identificarea și utilizarea tehnologiilor moderne de informare în domeniul artei cinematografice și televiziunii.

CP4. Aplicarea cunoștințelor fundamentale din domeniul artelor audiovizuale la cercetarea fenomenului „ecranului global”.

CP5. Valorificarea propriilor cunoștințe și abilități analitice în elaborarea, promovarea și soluționarea sarcinilor științifice și de creație.

CP6. Realizarea și susținerea publică a tezei de doctor, aplicând toate cunoștințele și abilitățile acumulate în procesul de studii.

Competențe transversale:

CT1. Proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului de cercetare, aplicând cunoștințele și abilitățile acumulate în cadrul studiilor anterioare.

CT2. Aplicarea deprinderilor de activitate eficientă de sine stătătoare și în echipă în scopul autoperfecționării și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

CT3. Autoevaluarea obiectivă și identificarea oportunităților de formare continuă pe tot parcursul vieții.

IV. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI

Prin studierea disciplinei studenții doctoranzi vor fi capabili la nivel de:

1. Cunoaștere și înțelegere:

- să definească obiectul de studiu al disciplinei
- să distingă problematica domeniului de cercetare
- să identifice principiile mediamorfozei
- să analizeze teoriile referitoare la evoluția mediilor de comunicare
- să analizeze domeniile mediilor de comunicare
- să identifice rolul și locul artei cinematografice în procesul mediamorfic
- să identifice procesul de coevoluție
- să identifice procesul de convergență
- să identifice procesul de complexitate
- să distingă trăsăturile dominante ale domeniilor media
- să relateze impactul noilor media asupra artei cinematografice

2. Aplicare:

- Să cunoască și să aplice diferite metode de cercetare;
- să clasifice domeniile media de comunicare
- să determine soluții pentru problemele de ordin practic vizând fenomenul artei cinematografice și televiziunii;
- să stabilească legături între arta cinematografică și noile media;
- să argumenteze esența fenomenului cinematografic în noile condiții media;
- să argumenteze evoluția în media electronică de difuzare;
- să aprecieze situația artei cinematografice la etapa actuală în Republica Moldova.

3. Integrare:

- ✓ să stabilească rolul și locul artei cinematografice în noile media;
- să evalueze rolul cinematografiei și televiziunii la etapa contemporană;
- să stabilească raporturi între arta cinematografică și noile media;
- să formuleze viziuni proprii față de fenomenul artei cinematografice și televiziunii în noile condiții economice;

- să analizeze lucrări științifice din domeniul artei cinematografice și să motiveze sinteza efectuată;
- să aprecieze importanța noilor media în evoluția artei filmice și televiziunii;
- să influențeze, prin intermediul publicațiilor și comunicărilor științifice, asupra procesului de conștientizare a noilor procese din arta filmului.

V. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Studii cu frecvență

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
FO2. O.006	I	2	120	30	90	1	1			examen	4	Tipa V.
Total pe disciplină			120	30	90	1	1				4	

Studii cu frecvență redusă

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
FOI. O.005	I	2	120	8	112	1	1			examen	4	Tipa V.
Total pe disciplină			120	8	112	1	1				4	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

VI. UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR*

Nr.	Unități tematice	Numărul de ore					
		Contact direct				Studiu individ.	Total
		C	S	P/L	I		
	Anul I, semestrul 1						
1.	Specificul noilor condiții media	1	1			6	8

2.	Teoriile epocii audiovizuale/ societății mediatice	2	2			10	14
3.	Procesul mediamorfic: coevoluția, convergența și complexitatea	2	2			10	14
4.	Formele de clasificare a comunicării	1	1			8	10
5.	Limbajul digital și cea de-a treia mediamorfoză. Tehnologiile celei de-a treia mediamorfoze.	2	2			10	14
6.	Arta cinematografică în noile condiții media: favorabile (valorificarea acestei arte) și nefavorabile (implicarea în structurile filmului, prezentări neadecvate)	2	2			8	12
7.	Cinematograful global	1	1			6	8
8.	Mediamorfoza în domeniul filmului documentar	1	1			10	12
9.	Corelații, influențe dintre arta cinematografică și TV	1	1			12	14
10.	Corelații și interdependențe: arta cinematografică, televiziune, Internet	2	2			10	14
	TOTAL	15	15			90	120

*Nr. de ore este indicat pentru studiile cu frecvență.

VII. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE

<i>Nr.</i>	<i>Obiectivele de referință</i>	<i>Unități tematice</i>
1	Să cunoască specificul noilor condiții media; Să demonstreze cunoștințe/ abilități în domeniul artei cinematografice; Să conștientizeze rolul și specificul noilor condiții media în evoluția artei cinematografice și televiziune.	Tema 1. Specificul noilor condiții media Noile condiții media sunt caracterizate de transformările rapide, provocate de digitalizare, globalizare și evoluția tehnologiei. Aceste schimbări influențează modul în care informațiile sunt produse, distribuite și consumate. Aspecte specifice ale noilor condiții media: Digitalizarea și accesibilitatea; Personalizarea conținutului; Globalizarea și interactivitatea;

		Fragmentarea auditoriului etc. .
2	Să definească particularitățile epocii audiovizualului; Să cunoască teoriile societății mediatice și principalii ei exponenți; Să argumenteze prin exemple din cinematografia autohtonă teoriile moderne.	Tema 2. Teoriile epocii audiovizuale/ societății mediatice. Principalii teoreticieni ai media și teoriile lor: Marshal McLuhan și determinismul tehnologic, teza: Mediul este mesajul (The medium is the message); Jean Baudrillard cu teza simulării: realitatea obiectivă dispare pentru public fiind substituită de hiperrealitate; Neil Postman cu „tehnologia cu liberă intrare”, tv care preia funcția unei memorii colective pentru societate; Joshua Meyrowitz analizează rolul tv în societate. Teoriile despre televiziune: ca microcosmos descriptiv; televiziunea ca artă; impactul social și cultural al televiziunii; istoria instituțiilor și a programelor de televiziune.
3	Să deosebească procesele mediamorfice: coevoluția, convergența și complexitatea; Să poată analiza fiecare proces prin argumente din cinematografia universală;	Tema 3. Procesul mediamorfic: coevoluția, convergența și complexitatea Coevoluția și influența reciprocă între arta cinematografică și televiziune; Convergența tehnologică - fuziunea diferitelor tehnologii, precum integrarea internetului, telefoniei, televiziunii și filmului. Complexitatea – interdependența dintre arta cinematografică, televiziune și noile tehnologii.
4	Să cunoască formele de comunicare, evoluția lor; Să cunoască clasificarea formelor de comunicare; Să poată analiza și argumenta particularitățile comunicării audiovizuale, specificul lor.	Tema 4. Formele de clasificare a comunicării Comunicarea ca modalitate de transmitere a mesajului; forme de clasificare: • Comunicare verbală: orală sau scrisă; • Comunicare nonverbală; • Comunicare paraverbală. Din perspectiva mediului: • Comunicare directă (față în față); • Comunicare mediată; După scopul comunicării: • Comunicare informativă: transmiterea informațiilor. • Comunicare persuasivă: influențarea opiniilor sau comportamentului. • Comunicare de divertisment: destinderea și relaxarea participanților.

5	Să cunoască posibilitățile tehnologiilor digitale în procesul evoluției artelor audiovizuale; Să evolueze particularitățile celei de a treia mediamorfoză;	Tema 5. Limbajul digital și cea de-a treia mediamorfoză Tehnologiile celei de-a treia mediamorfoze. Influența tehnologiilor asupra realizării producției cinematografice și televizate: imaginea-multiplex, imaginea exces, imaginea-distanță.
6	Să analizeze arta cinematografică din punct de vedere al noilor condiții media; Să depisteze plusurile și minusurile noilor tehnologii în procesul de creației a filmului; Să identifice condițiile favorabile și cele nefavorabile pentru evoluția artei a șaptea;	Tema 6. Arta cinematografică în noile condiții media: favorabile (valorificarea acestei arte) și nefavorabile (implicarea în structurile filmului, prezentări neadecvate)
7	Să cunoască fenomenul cinematografului global. Să diferențieze cele patru vârste ale cinematografului; Să analizeze superproducțiile cinematografice.	Tema 7. Cinematograful global Cinematograful global sau cinematograful fără frontiere; Cele patru vârste ale cinematografului: perioada filmului mut sau modernitatea primitivă, modernitatea clasică, modernitatea modernă și hitermodernă. Superproducțiile.
8	Să identifice impactul noilor media asupra evoluției filmul documentar; Să depisteze (prin exemple din cinematograful mondial) modificările la nivel de limbaj în filmul de nonficțiune.	Tema 8. Mediamorfoza în domeniul filmului documentar Revitalizarea genului documentar în anii 2000; caracteristica neodocumentarului – un răspuns la dispariția marilor repere colective de bine și rău, demistificare, ieșirea din peștera iluziilor etc.
9	Să depisteze corelațiile și influențele dintre arta cinematografică și televiziune; Să evolueze aceste corelații din perspectiva condițiilor socio-politice și culturale;	Tema 9. Corelații, influențe dintre arta cinematografică și TV Evoluția relațiilor dintre cinema și TV; Forme de colaborare; influența la nivel de limbaj; de transmitere.
10	Să depisteze în arealul autohton corelația dintre arta cinematografică, televiziune și Internet; Să evolueze aceste corelații din punct	Tema 10. Corelații și interdependențe: arta cinematografică, televiziune, Internet Internetul o nouă modalitate de prezență a

	de vedere artistico-estetic.	filmului și televiziunii; interdependența dintre arta cinematografică, televiziune și Internet.
--	------------------------------	---

VIII. ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL STUDENTULUI-DOCTORAND

Nr.	Unități tematice	Lucrul individual al studenților	Ore
1.	Specificul noilor condiții media	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Audiovizualul și globalizarea</i>	6
2.	Teoriile epocii audiovizuale/ societății mediatice	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Formula lui McLuhan „Mediul este mesajul” mai este actuală?</i>	10
3.	Procesul mediamorfic: coevoluția, convergența și complexitatea	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Procesul mediamorfic: efecte pozitive și negative</i>	10
4.	Formele de clasificare a comunicării	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Comunicarea televizată</i>	8
5.	Limbajul digital și cea de-a treia mediamorfoză Tehnologiile celei de-a treia mediamorfoze	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Limbajul digital și filmul</i>	10
6.	Arta cinematografică în noile condiții media: favorabile (valorificarea	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă:	8

	acestei arte) și nonfavorabile (implicarea în structurile filmului, prezentări neadecvate)	<i>Destinul cinematografului în noile condiții media</i>	
7.	Cinematograful global	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Filmul: de la 2D la 3 (4)D</i>	6
8.	Mediamorfoza în domeniul filmului documentar	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Vizionarea documentarelor. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Noul avânt al documentarului</i>	12
9.	Corelații, influențe dintre arta cinematografică și TV	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Influența Internetului asupra artei cinematografice și televiziunii</i>	10
10	Corelații și interdependențe: arta cinematografică, televiziune, Internet	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: <i>Internetul o nouă modalitate de prezență a filmului și televiziunii</i>	10
Total ore:			120

IX. EVALUAREA DISCIPLINEI

1. Tipurile, modalități și forme de evaluare

<i>Tipul evaluării</i>	<i>Perioada evaluării</i>	<i>Modalități și forme de evaluare</i>	<i>Pondere a din nota finală</i>
Evaluarea curentă	Pe parcursul semestrului	Evaluare orală: răspunsuri la seminare	60 %

Evaluarea periodică	Testul în săptămâna 7 Evaluarea mixtă în săptămâna 14	Evaluare scrisă: test Evaluare mixtă: prezentarea referatului și bibliografiei la tema cercetării cu comentarii	
Evaluarea semestrială	În perioada sesiunii	Evaluare scrisă: test	40 %

2. Criteriile de apreciere a cunoștințelor/deprinderilor

Notă	Pentru a obține o notă respectivă studentul trebuie:
10 (A)	să cunoască la perfecție materialul teoretic, să realizeze fără greșeli testul să participe activ la toate seminarele, să prezinte referatul și bibliografia
9 (B)	să cunoască bine materialul teoretic, să realizeze testul cu greșeli neesențiale și să participe la toate seminarii, să prezinte referatul și bibliografia
8 (C)	să cunoască suficient de bine materialul teoretic, să realizeze testul cu anumite greșeli și să participe la trei seminare, să prezinte referatul și bibliografia
7 (D)	să cunoască suficient materialul teoretic, să realizeze la nivel satisfăcător testul și să participe la cel puțin două din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
6 (E)	să cunoască satisfăcător materialul teoretic, să realizeze testul cu mai multe greșeli, să participe la cel puțin unul din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
5 (E)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic și să realizeze testul cu mai multe greșeli, să prezinte referatul și bibliografia
4 (FX)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic, să realizeze testul final cu foarte multe greșeli, să nu prezinte referatul și bibliografia
3, 2, 1 (F)	să nu cunoască deloc materialul teoretic, să nu realizeze testul final, să nu prezinte referatul și bibliografia

X. BIBLIOGRAFIE

I. Obligatorie

1. Deaca M. Cinematograful postfilmic. Timișoara: Editura Brumar, 2013.
2. Debord Guy. *Societatea spectacolului*. București: RAO, 2011.
3. Eco Umberto. *Apocaliptici și integrați. Comunicații de masă și teorii ale culturii de masă*. București: Polirom, 2008.
4. Everett M. Rogers. *Communication Technology: The New Media in Society*. New York: Free Press, 1986.
5. Feldmann A. Cinematograful și televiziunea. New York: Focus, 1998.
6. Fidler Roger. *Mediamorphosis. Să înțelegem noile media*. Cluj, 2004.
7. Hekinhelmo M. *Cinema și identitate culturală*. București: Editura Victor, 2000.
8. Howard Rheigold. *The Virtual Community: Homesteading on the Electronic Frontier*. New York: Harper Perennial, 1993.
9. Кирилов Н.Б. *Медиакультура: теория, история, практика*. Москва, 2008.
10. Lipovetsky Gilles, Serroy Jean. *Ecranul global*. Traducere din franceză de Mihai

- Ungurean. Iași: Polirom, 2008.
11. Lochard, Guy & Boyer, Henri. *Comunicarea mediatică*. Iași: Institutul European, 1998.
 12. M.Mitchell Waldrop. *Complexity: The Emerging Science at the Edge of Order and Chaos*. New York: Touchstone, 1992.
 13. Mario Pei. *The Story of Language*. New York: Meridian Penguin, 1965.
 14. McLuhan Marshall. *Galaxia Gutenberg*. București, 1975.
 15. McLuhan Marshall. *Mass-media sau mediul invizibil*. București: Nemira, 1997.
 16. Melvin L. DeFleur, Sandra Ball-Rokeach. *Teoriile ale comunicării de masă*. Iași: Polirom, 1999.
 17. Nicolas Negroponte. *Being Digital*. New York: Knopf, 1995.
 18. Popescu Beatrice. *Marele și micul ecran în fața noilor tehnologii digitale*. În: Cinema 2000. București: editura Victor, 2000.
 19. Romulus Ruslan. *Artă fără muze*. Cluj: Editura Dacia, 1980.
 20. Smith Anthony. *Goodbye Gutenberg: The New Revolution of the 1980s*. New York: Oxford University Press, 1980.
 21. Thompson John B. *Ideology and Modern Culture: Critical Social Theory in the Era of Mass Communication*. Cambridge: Polity Press, 1990.
 22. Wilson Dizard, Jr. *Old Media New Media: Mass Communication in the Information Age*. New York: Longman, 1994.
 23. Алексеев А.Н. *Массовая коммуникация как объект социологического исследования (пути развития теории)*. Ленинград, 1979.
 24. Багиров Э.Г. *Очерки теории телевидения*. Москва: Искусство, 1979.
 25. Боров В. Ю. *Аудиовизуальные средства в структуре массовой коммуникации*. Москва: Искусство, 1976.
 26. Вартанов А.Н. *К методологии искусствоведческого исследования массовой коммуникации*. В: Музы XX века. Москва: Искусство, 1979.
 27. Вильчек В.М. *Телевидение и художественная культура*. Москва: Искусство, 1977.
 28. Иоскевич Я. *Интернет как новая среда художественной культуры*. Москва, СП (б), 2006.
 29. Коган М. *Морфология искусств*. Москва: Искусство, 1974.
 30. *Экранная культура в современном медианпространстве*. Москва, Екатеринбург, 2000.

Bibliografie suplimentară:

1. **1.** Revista *Искусство кино* (articole despre teoria filmului și televiziune)